

[boek] Biografie van Lennaert Nijgh

EINZELGÄNGER LOODSTE POËZIE DE POPMUZIEK IN

Tot de privéwereld van Lennaert Nijgh wisten zelfs zijn vrouwen en Boudewijn de Groot niet door te dringen, stelt Peter Voskuil in zijn biografie. Door **Patrick van den Hanenberg**

In 2006, vier jaar na zijn dood, werd in Haarlem een monument ter ere van liedtekstdichter/schrijver Lennaert Nijgh onthuld door zijn drie ex-vrouwen, Anja Bak en de zangeressen Astrid Nijgh en Josee Koning. Het marmeren kunstwerk bestaat uit de letters A en Z. In de A zit een fonteintje verborgen. Bij de officiële opening kwam er Beerenburg uit.

Voor Haarlem was Lennaert Nijgh de zonderlinge man in de kroeg, de razendpopulaire columnist van het *Haarlems Dagblad*. Voor de wereld buiten Haarlem is Nijgh de man naast en achter Boudewijn de Groot, de dichter

van *Meneer de President*, *Avond*, en *Het Land van Maas en Waal*.

Voor biograaf Peter Voskuil is hij in de eerste plaats de dichter van *Tegen beter weten in*. Voskuil, schrijver van *Testament*, *Leven en werk van Lennaert Nijgh*, beschouwt dat lied uit 1969 als het sleutelnummer in het oeuvre van de dichter. De biografie zit mooi ingeklemd tussen twee coupletten eruit. Nijgh is als kleuter min of meer een gevangene in de tuin. 'Van de wereld was de schutting wel het einde, van mijn eigen wereld was hij het begin. En daar bleef ik in geloven, tegen beter weten in.' Een paar honderd bladzijden verder eindigt het boek met een lichamenlijk versleten man: 'Er is geen einde aan het laatste einde, er is alleen een eeuwig nieuw begin. Daar zal ik dan onmiddellijk in geloven, tegen beter weten in.'

Uit het goed gedocumenteerde relaas van Voskuil kunnen we opmaken, dat niemand echt tot de privéwereld, het tuintje van Lennaert Nijgh wist door te dringen.

Ongedateerde foto van Lennaert Nijgh uit het besproken boek.

Ook zijn drie echtgenotes en Boudewijn de Groot niet. De twee mannen kennen elkaar van de middelbare school in Haarlem en maakten deel uit van een tiener-vriendenclub op het strand. Daar ontstonden de eerste hits als *Strand* en *Élégie prénatale*. De polerversie van Lennon/McCartney en Dylan bood de nieuwe genera-

tie de passende woorden en muziek: gevoelig, psychedelisch, kritisch. Terwijl De Groot zich wat makkelijker door het leven wurmde, was het leven van Nijgh een grote worsteling: gebrek aan erkenning in de officiële poëziere wereld, drank- en drugsgebruik, opdringerige belastingdienst en geliefdes die hem in de steek lieten.

Jammer van het onhandige formaat van het boek, heel vervelend zijn de mislukte pogingen tot schoonschrijverij van Voskuil, vermoeiend is het eindeloze gemekker over de liefdesaffaires, en irritant is de manier waarop Voskuil als een veel te betrokken eerstejaars student psychologie de treurige gemoedstoestand van de dichter beschrijft. Maar als de lezer beschikt over een ingebouwde filter doemt een mooi beeld op van een einzelgänger, die de poëzie in de jaren zestig de popmuziek heeft binnengeloodst, die voor Jasperina de Jong de ideale tussenpauze was tussen Guus Vleugel en Ivo de Wijs, die Rob de Nijs (met *Malle Babbe* en *Jan Klaassen de Trompetter*) uit het artistieke dal heeft gehaald, en die een belangrijke bijdrage heeft geleverd om van liedtekstdichter een volwassen beroep te maken. ■

Peter Voskuil: Testament, leven en werk van Lennaert Nijgh. De buiten spelers, 288 pagina's, € 29,50. ISBN 978 90 71359 05 7.